

EL ROSTRE DE BARCELONA

La Premsa, ni tan sols la Premsa de Barcelona, no ha trobat el medi tècnic de donar idea de la situació general de la nostra ciutat en el present període d'anormalitat i de conflictes. Publiquen els diaris les notícies relatives als atemptats i al curs de les vagues, als incendis intencionats i a l'explosió de petards o bombes, les declaracions del governador i les declaracions del ministre. Tot aquest conjunt de notícies exerceixen per força una suggestió sobre els lectors de fora. Davant les notícies que el diari els dona, els lectors forans es formen de la situació de Barcelona, i sobretot del seu aspecte extern, una idea completament falsa. I és que la Premsa només pot recollir en aquests casos allò que és anormal, i no pot presentar als ulls del públic les amplíssimes zones ciutadanes on la vida normal prossegueix. Els ciutadans de Barcelona tenen, contra la suggestió de les notícies periodístiques, el correctiu immediat que els ofereix la vista directa de la capital catalana. Han après ja de corregir mentalment la idea exagerada que aquesta suggestió encomana. Però quan un barceloní passa uns quants dies fora de la ciutat s'exerceix també damunt d'ell la mateixa suggestió. Amb la distància, li falla el seu costum mental de corregir les exageracions imaginatives. I quan torna a Barcelona rep una sorpresa anàloga a la que experimenten en venir a Barcelona els forasters. Ells s'havien imaginat els carrers mig deserts, els vianants caverats, i el soroll de les detonacions interrompent sovint el silenci de la ciutat malalta. I quan veuen que aquesta segueix exteriorment la seva vida quotidiana, amb els carrers i els passeigs i les places plens de gent, amb les dones que fan rotllos en els carrers de les barriades, i amb els minyons que juguen a la via pública, pensen que el mal de Barcelona no és tan greu com es diu.

Caldria, però, que no ens enganyéssim. Caldria que no s'enganyés la gent forana imaginant-se una Barcelona inhabitable. Caldria que tampoc ens enganyéssim els barcelonins suposant que la normalitat externa del nostre viure demostra que les nafres que la ciutat pateix no són greus ni amenaçadores.

Hi ha un contrast fortíssim entre el rostre de Barcelona i l'estat de salut del seu cos. La ciutat té bon aspecte. Fa bona cara, podríem dir. Però les seves entranyes pateixen. És un cas semblant al d'aquells malalts que, tot estant rosegats per lletges malures, duen al rostre l'expressió aparent de la salut i del bon humor.

Sort tenim que la ciutat martiritzada conserva la fesomia serena i fins alegre. Sort tenim que el rostre no sigui mirall de les malures internes. En gran part, la contradicció entre la malaltia interior i l'expressió exterior, la creiem deguda a un instint ideològic de la urbs. Si avui Barcelona mostrés en el seu rostre els senyals de totes les malalties que l'emmetzinen i la corquen, faria por de mirar. Aleshores tindria l'aspecte amb què se la imaginem aquells que n'estan lluny.

Si no treballen tots plegats per guarir les nafres internes, si no amorosim amb sentiments humans i catalans l'aspror terrible dels egotismes de classe i de grup, podrà arribar el dia en què la malura de dins esclati a fora. I si Barcelona perdés la sobria serenitat del seu rostre, que ara conserva enmig de les notícies de la trepidació de les passions, haurien augmentat fortament els perills d'una enfonsada de la ciutat. Però Barcelona sabrà sostenir aquest migriure heroic que li dona força i confiança a través del seu martiri tan llarg.

Carnet de les lletres

OBRES COMPLETES DE M. COSTA I LLOBERA

Ha aparegut el primer volum de les Obres completes de Miquel Costa i Llobera, editades per "Il·lustració Catalana". Una mà experta i amorosa ha reunit en aquest volum les primeres poesies, traduccions, i algunes composicions disperses i traduïdes. Precedint el recull un estudi biogràfic de Joan Alcover, on la personalitat de l'home i la seva obra són comentats amb una nòble emoció.

El director de les Obres completes de Miquel Costa i Llobera han dut a terme la seva tasca amb lleugeresa i precisió. Les lletres surten de les premses catalanes amb la nitidesa del que avui asenyalem. És, sota tots els aspectes, una bella edició.

Les Obres completes de M. Costa, que ens oferiran en pocs volums tota la producció del poeta, ens permetran d'aguardar, traduïts en versos admirables, la "Intima pura" i la "cultura" de l'autor. Una alta i serena emoció, un sentit innat de la eufonia, una claredat, són, segons Joan Alcover, les notes característiques de la poesia de M. Costa i Llobera. Però també, afegim, "una absoluta manca d'humorisme, perquè l'humorisme és un ferment amarg que no calia en l'ànima del poeta". Joan Alcover en dissimula el seu desdeny per la ironia, aquella virtut esdevinguda, tant de llavors, tan fatal. És una justa reacció. En el cas de M. Costa la ironia no hauria estat, de segur, una bona companya de la seva "Intima pura", del seu instint. En lloc de la ironia, va cercar la cultura. L'aliança de la cultura i de l'instint, que com ha dit un dels nostres crítics, és la nota predominant de l'aportació mallorquina, es troba en els versos versis de M. Costa i Llobera.

—Grip-boy

La Política

CONSTITUCIO DE LA UNIO SOCIALISTA DE CATALUNYA

Dimarts se celebrà, al local social, carrer Ali de Sant Pere, 27, l'assemblea de constitució de la Unió Socialista de Catalunya, a la qual assistiren prop d'un centenar de simpatitzants amb el socialisme català.

En Manuel Serra i Moret llegí una ponència, on es comprèn el gran immediat de la U. S. C., que fou aprovada per unanimitat.

Tot seguit s'elegerà la Junta directiva i els membres de les diverses seccions, esmentant el resultat de l'elecció el següent: Director: Gabriel Alomar, president: Josep Rome, secretari: Antoni Font Llobera, tinent: Rafael Campolans, vocal.

Secció de Relacions exteriors: Josep Campolans, Cristòfor de Domènec i Alfons Maseras.

Secció de Propaganda: Joan Pons, Josep Maria Pons i Sabater, Manuel Escarot, Vicenç Sales.

Secció de Cultura: Felip Riera, Carles Fager, Emili Miró, Cèsar Rofes.

Secció d'Administració: Víctor Moré.

EL DRAMA DE MAYERLING

El misteri s'aclareix :: El príncep Rodolf fou víctima d'un crim passional

Per completar la versió que el nostre corresponsal a l'estranger En Josep Pla ens envia dies endarrera, de les revelacions de M. Paleologue sobre aquest misteri històric, publicarem altres interessants aportacions de testimonis de qualitat, la darrera de les quals fa molts pocs dies que s'ha donat al públic.

"Le Temps", de París, ha publicat diversos i interessants treballs sobre aquesta obscura tragèdia, acompanyant-los dels relatats de persones entrants a la Cort de Viena en aquella època i d'algunes lletres que donen molta llum sobre la misteriosa fi de l'arxiduc Rodolf.

Gairebé tots els testimonis s'inclinen decididament per la hipòtesi de l'assassinat, en oposició a la del suïcidi sostinguda oficialment, hipòtesi confirmada per les últimes revelacions que demostren que el príncep morí amb el craní asportat a cops en una baralla amb un marit que el sorprené en flagrant adulteri. L'única que positivament es suïcida, sola i desesperada, fou la desventurada Maria Vetsera, víctima de les veletats del príncep i de la raó d'Estat.

Els documents que transcrivim a continuació confirmen clarament aquesta hipòtesi.

En primer terme hi ha el relat del comte Nigra, ambaixador d'Itàlia a Viena en aquella època, recollit per un periodista, en una conversa amb l'ambaixador poc temps abans de morir. Aquestes confidències del comte Nigra foren publicades fa uns quants anys en "Le Corriere della Sera" i no han estat mai desmentides. Entre altres coses, diuen el següent:

"Per un estrany encadenament de les circumstàncies, el comte Nigra fou el primer membre del Còs diplomàtic que es presentà a Mayerling, tan bon punt la nova de la mort de l'arxiduc Rodolf s'escampà per la ciutat.

En el pavelló de caça no trobà, o almenys no va veure-hi sinó un criat i els cadàvers de l'arxiduc i de la jove varesa Vetsera.

El criat el sorri a rebre; l'ambaixador el coïncia i l'interrogà immediatament p'la d'angoixa i de curiositat. El servent, desfet en plors tot dient que no sabia pas gran cosa dels motius de l'esgarriosa tragèdia, conduí l'ambaixador al costat del llot on era estat, tot sol, el príncep heret d'Àustria. El cadàver, ja rígida, tenia els ulls closos, la cara amb la pal·lidesa de la mort i el cap embolicat fins a la meitat del front amb un drap blanc. Possiblement un mocador amb el qual el criat l'havia embenat a correueta per amagar l'horrible ferida.

Sense dir una paraula, el fidel servidor, veient que el comte Nigra d'interrogava amb l'esguard, alçà el drap per la galta dreta i mostrà una profunda ferida que encara esgagnava, que començava darrera mateix de l'orella i pujava fins damunt del cap.

L'ambaixador, mostrant el puny clos, deia que a la ferida hi hauria pogut passar el puny d'una dona; era un esborron obert violentment, enorme; un forat produït per un cos dur, probablement rodó.

—Un bastó?—va preguntar-li un periodista.

—Qui sap. Però jo m'inclinava a creure que podia molt bé ésser una ampolla de la qual l'assassí se n'hagués servit com d'una massa.

El comte Nigra no pogué suportar més l'espectacle d'aquella esgarriosa ferida que desfigurava tota la part superior de la testa bellament viril del príncep.

Al cap de poca estona arribà al pavelló l'emperador Francesc-Josep.

—Veig haver de fer un esbòs suprem—dels l'ambaixador italià—per sortir al pas de l'august pare desolat, que es llança als meus braços plorant.

L'ambaixador no sabia altra cosa que allò que el criat li havia dit, i d'altra banda deia, que no coneixia els amos o companys de caça amb els quals l'arxiduc havia fet la norlida.

—En sembla provat—dels—

que l'heret imperial fou mort, que no es pas igual que suïcidat."

Aquesta revelació es completa amb les manifestacions del comte Beltoni, secretari de l'Ambaixada Italiana a Viena amb el comte Nigra, el qual confirma que els senyals del cadàver denunciaven l'assassinat i no el suïcidi.

Heu's aquí què veié el comte Beltoni:

"El cos de l'arxiduc—diu—fou transportat a la Hasburg on foren admesos a veure els membres de l'aristocràcia i el Còs diplomàtic solament.

Un hom es donava compte que l'esverament que s'havia aplegat de tota la Cort havia fet oblidar als personatges encarregats de preparar l'exposició del cadàver, de prendre les precaucions necessàries per atenuar la impressió de la tragèdia.

El príncep havia estat estat damunt d'un Hlt mol senzill amb les mans creuades damunt del pit lloides en una guanta de fil blanc. Les tentes extraordinàriament inflades, i aquesta inflor, que manifestant-se tan poques hores després de la mort, no era gens natural, ningú no es va preocupar de dissimular-la, amb un velot amb unes quantes flors. Tenia el front embenat i el cap enterament cobert amb un estrany cap blanc tan ajustat, que tot hom podia adonar-se que el craní havia estat aixafat, enfonsat en la massa encefàlica.

No hi hagué ningú que davant d'aquesta ferida no es reconstruís l'escena. L'arxiduc no s'havia suïcidat; tampoc havia estat mort d'un tret de revòlver, sinó que havia rebut repetida cops al cap donats amb un instrument feixuc i contundent, dels quals havia provat la defensiva protegent-se amb les mans, que havien quedat contusionades.

El comte Beltoni conservava una fotografia de l'arxiduc amortalat, en la qual es veien clarament aquests detalls.

Què havia passat, doncs, en el pavelló de Mayerling, descaçada la hipòtesi del suïcidi, i com se justificava, admetent l'assassinat, la presència del cadàver de la infortunada Maria Vetsera?

La lettra de Lizzio Fontemargutti, publicada fa tres dies en "Le Temps", aclareix tota aquesta extensa i tanca de cop la qüestió.

La carta diu així:

"Le Temps" ha exposat recentment tres versions diferents del drama de Mayerling: la del comte Nigra, la de la mare de Maria Vetsera, morta aquella mateixa nit, i la de M. Paleologue, que segons les confidències que li feu l'emperador Eugènia, ha contat detalls de la misteriosa tragèdia.

Hi ha una quarta versió, publicada fa molt poc temps, que aclareix amb una novella claredat aquesta dramàtica història. L'exposa amb tots els detalls el general baró Albert de Margutti, antic ajuda de camp de l'emperador Francesc-Josep, en una obra publicada a Viena l'any 1921 amb el títol de "Vom Altes Kaiser", de la qual està a punt de sortir una traducció anglesa amb el títol de "La tragèdia dels Habsburg".

Segons les dades d'aquest interessant llibre, la mort violenta de l'arxiduc Rodolf fou la conseqüència de molts afers personals i no solament de les seves relacions amb Maria Vetsera.

Tres dones jugaren paper important en aquesta qüestió tan fatal per l'arxiduc: la comtesa George Larisch, filla del germà de l'emperador i d'una baronesa Waldersee, la qual havia tingut l'ambició de convertir-se en princesa imperial, però que fou desmentida per l'emperador; Maria Vetsera, presentada al príncep per la mateixa comtesa Larisch, i, finalment, la muller del cap de la guarda-bosca de Mayerling.

El general Margutti reconstruïx d'una manera que sembla irrefutable els esdeveniments que es desenvoluparen la nit del 18 al 19 de gener de 1889 a Mayerling. Cita el testimoni d'altres personalitats. Cita igualment el del seu amic

LES FILTRACIONS POLITIQUES

EL PROCÉS JUDET

La campanya terrible que la premsa conservadora i zovinista francesa ha fet contra Judet ha provocat una defensa i un contra-atac del mateix Judet. Judet ha publicat un llibre, "La meua política", que és necessàri llegir si es vol tenir una idea clara de les filtracions polítiques que el procés comporta. El vell antidreyfussard ha estat alcatat pels seus antics amics amb la mateixa violència que ell atacà Jaurès i Zola. Però encara hi ha un contrasentit més gran en aquest procés; aquest contrasentit és a la base dels atacs de "L'Action Française".

En efecte: els homes de "L'Action Française" i Judet tenen un mateix origen econòmic: els diners que serveixen per fundar l'Acció Francesa provenen de la mateixa font que els que serviren per fundar "L'Esclat". Tots són diners de la comtessa de Loynes, una neboda de la qual, Maria Anna Dejournay, és madama Judet. Del saó que la comtessa de Loynes tenia a París abans de la guerra, en parla Léo Daudet en un dels seus llibres sobre l'espionatge: "L'espionatge". Daudet el freqüentava. Era un saló clerical que s'alimentava de nobles que somniaven el retorn de la monarquia i d'intel·lectuals claudicants. La gran figura del saló era Jules Lemaitre. Fou precisament Jules Lemaitre el que introduí Judet a la vida de París.

S'escriu ara, reiteradament, que el procés Judet és una vengança de Clemenceau. Tot hom sap el que representava Clemenceau a França, abans de la guerra. Era el polític dissolvent, la descomposició radical-socialista convertida en cinisme, la política anticonstitucional, el ultranacionalisme amb totes les ganyotes de l'argot. Per comble, Clemenceau era en política internacional un dreyfussard. Era anglofíll. Els bonapartistes no el podien veure perquè es recordava encara de Santa Elena, i els monàrquics acabaven de demostrar que la Revolució fou feta amb el diu i amb les cures dels puritans de la City.

En aquella època a França els homes de talent eren tantians. La dreta encara no havia fet la revolució que ha fet avui de la cultura alemanya. L'ultranacionalisme era cosa de quatre gats de pel·lícula, les veus de reventja semblaven surmuntades definitivament, el socialisme, a través de la veu única de Jaurès, semblava una lettra a la vista. Judet era, com tant, homes de dreta, germanòfil. Per a Judet, la bestia negra era Clemenceau i Anglaterra.

El llibre de Judet situa clarament el seu autor. Judet cita abundantment els seus articles d'abans de la guerra i els seus escrits posteriors al 1914 fins a quan s'hagué de refugiar a Suïssa. Primer justifica la seva anglofília.

Jo—diu—, que he estat un diligent indagador de la política anglesa, n'he volgut fer veure, potser en forma viva i usant alguna expressió corrosiva, el liberalisme mentider i l'interès humanitarisme en totes aquelles causes que són estranyes a la vida interior de la Gran Bretanya.

Judet, sense militar en les files dels amics de Caillaux, degut a les seves idees catòliques i ultraconservadores, sostenia la necessitat d'un acostament franco-germànic per contrarestar l'hegemonia anglo-saxona, funesta, segons les seves conviccions, als interessos de França.

És natural, doncs, que quan Léo Daudet i "L'Action Française" sortien a fer el paper de salvadors de la pàtria contra tots els traidors del front intern, el catòlic Judet, antic germanòfil declarat, no pogués allurar-se d'aquella ràfega que va abatre totes les personalitats de tots els camps de la política francesa.

Judet justificava de seguida la política pacifista que desenvolupà durant la guerra. Va llavors rebut per Benet XV i pel cardenal Gasparri i la seva acció, segons ell afirma, fou en tot conforme a la política del Vaticà, que ell no podia menys que seguir donades les seves conviccions cristianes i catòliques. Fou, en un mot, un "catòlic pacifista", un opndamador

Full de dietari

LA INCONSTANCIA

Quan LA PUBLICITAT va inaugurar una rubrica per recollir la veu dels col·laboradors espanyols, imitant, no cal negar-ho, el costum de la Premsa anglesa i nord-americana, vaig creure que foren abundants, abundantíssims els escrits que rebria la Redacció, però poc, poquíssims, els que podrien publicar-se. Raonenc amb plaer que m'he equivocat una mica.

"El lector diu..." diu tot sovint coses justes i coses escales.

Fa dos dies, el senyor B. Tamburini, desde els regnes d'aquesta columna franca, adreçava als catòlics catalans una crida commovedora. Per què, demanava, hom deia tant de diners per construir aquesta horrible arquitectura del Tibidabo, tan començada, i hom no cura de donar-ne per acabar les façanes de les esglésies de Sant Agustí, del Pi, de la nostra admirable Seu, de la Seu de Tarragona o bé per reconstruir la preciosa església de Santa Maria?

El senyor Tamburini ha issemyat amb una concisió vibrant una tristíssima realitat que aleshores acau afebliment del seny religiós i del viny estètic. Bona part de la nostra gent cedeix a minúsculs italics de la seva vanitat, i quan ha donat diners per construir una columna (m'el capítol de la qual ha d'apareixer el seu nom en llatí convencional, arriba a creure que ha realitzat una obra pietat. Tanmateix l'obra verament pietosa fóra de contribuir, humilment i anonimament, a completar la façana de Sant Agustí, que és una prova cridanera de la nostra gastriteria i de la nostra inconstància.

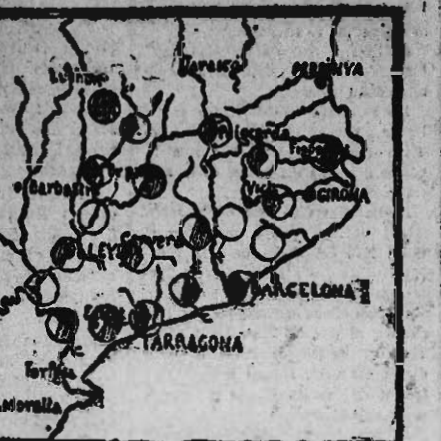
El mal s'ha exagerat en aquests anys darrera, però no potar tan vell com Catalunya. Fogues generacionals de catalans han tingut prou ell per començar i acabar una obra. Algunes esglésies pòtiques han hagut d'esperar la reafirmació constructiva del segle XVIII per tenir façana o per tenir chor. N'hi ha qui amara es regim any 1923 mostren llur inconstància com una antra.

Sempre existirà de vure que la construcció dels edificis de l'arquitectura de l'edifici de la Clau-della i altres paradoses barcelonines que en un moment de pacifisme, tenen pensat en una mena d'oposició per a la civilització metropolitana. Però confessem que aquesta mena de voluntat aplicada a coses de religió, en les quals el prentat tradicional català que ha de tenir més prou, resulta en alguna manera alienat.

COTITZACIONS DEL DIA 10 DE JULIOL DE 1923

CONCURS UNIVERSITAT

El Rector ha signat de segells
típics de Batallier:
Institut de Barcelona: M. Taron

per tal de procedir a una liquidació definitiva dels serveis de beneficència a càrrec de les juntes de govern corresponents.

Fleu's act les bases que regiran el
 restit dels Concess.
 A) - Les tèniques l'han d'èsser a menys
 d'un quilòmetre de les ciutats de
 Salses Vermes; En Jolma Tumbor
 ro Anglès i En Josep Abella i
 Pruguera.
 Institut de Balneari: Na Maria
 de la Concepció.

37) - Hauran de tenir una extensió superficial no inferior a 15.000 metres quadrats.

(C) - Han de venir comunicació amb les ciutats de Lleida i Girona, per mitjà d'un camí de carro de fàcil pas per a tota classe de

D) - Han de tenir aigua potable en abundància o que es pugui treure a la superfície de la terra.

per qualsevol nitja dels usats
en el país i propis de la comarca.
E) —Haurà d'estar neta de tot grava-
ment.

F) — El propietari: o apoderat de les finques que es presentin a concurs haurà de remetre a la secretaria de les Cases de Misericòrdia.

ricòrdia de Lleida o Girona, un plec tancat en el qual constarà l'extensió aproximada de la finca i de tots i de cada un dels

conreus i classes de terruys o roca composta, explicant clarament la seva situació, i ha d'estar disposat a acompanyar a la me Peyri perquè assisteixi, en nom de la Universitat barcelonina, a la Conferència Internacional sobre el cranc i la lepra en el Convent de

finca els inspectors que la Man-
comunitat envii i donar-los tota
mena d'explicacions verbals que
ells li demanin, i també els

El lector diu...

ció dels plecs tindrà el pròxim
dia 10 d'agost a les 12 del mig-
dia.

En el plec constarà el preu a

CATALUNYA REPUBLICANA
Sr. Director:
No es pot negar que existeixen molts
problemes de transparença i just-

que el propietari vendrà la finca, i les condicions i èpoques en què voldrà cobrar l'import.

G) — El Consell permanent de la Man-

comunitat de Catalunya s'assessorarà per les persones o entitats que cregui convenient, respecte les condicions de la finca

que es present a Concurr, tant pel que es refereix a l'adaptació a l'ús a què se la destina com a les seves condicions econòmiques, en relació amb el desenvolupament de l'economia i l'assoliment dels seus objectius, i l'aportació dels recursos necessaris per a la seva gestió i manteniment.

H) — El Consell permanent es reserva el dret de declarar desert el

Concurs, així com també el de tractar particularment amb el propietari de les finques que ofereixin millors condicions d'ac-

ceptació.

en pot sortir la solució, la tota les to-
ves aspiracions. Estem aquí, la tova
casa! Reconquistes la nostra casa, i
el seu domini vol dir enfrontar-nos

La Música

LA RITMICA A L'ESCOLA
D'ISTIU

Entre els cursos interessants que aquest any ofereix l'Escola d'Art hi ha l'Estudi de la Rítmica Aplicada a l'Escola que donarà el senyor Joan d'ella podrem fer, sense el (Círcol) d'una munió d'homages inaptes, entre aquelles millores que caldran. El primer lloc sapen les ganes, el ver

Longueras, director de l'Institut Català de Rítmica i Plàstica, amb la cooperació d'algunes de les seves millors deixebles.

Es fa avinent al que desitgin inscriure's a aquest curs, que és obligatori tenir el següent equip: jersei sense mànigues, pantalons de gimnàstica, l'administració dels estrangers i la vergonya dels que la volen ensenyar. Abans que tot, però, obrers de tots els continents, reconquistem-la: reconquistem-

ca de color blau fosc i espadenyes de tennis o sandàlies.

Sembla que seran molts els que prendran part en aquest cursat per lin-

Martí Sunyer i Pindor,

LES "NISAS BIEN"

terès que la Ritmica ha pres en el nostre país i pel desig que tenem molts mestres de poder-ne copiar la veritable aplicació a l'escola, que no és

la de festa i esperecle amb que regularment se la coneix.

SCHOLA ORPHEONICA

Diumenge passat la Schola Orpheo-

nica, dirigida pel seu mestre, N'Adrià Esquerrà, va donar un concert al Casal de Sant Josep Oriol, executant un escollit programa i estrenant l'obra

"L'Ànima de les flors", d'En Vicenç F. Bort, que resultà ésser una formosa i delicada cançó que fou lliarment aplaudida, havent d'ésser bifa-

La senyera de la Schola fou engalanada amb una bella llaçada catalana i les orquestristes acompanyades amb

Com a final de programa va cantar-se "La sardana de la Pàtria"; del mestre Morera, esmen taloradament.

El Teatre

EL DORADO
DEMA S'ESTRENA "BARCELONA"
PER LA LLINGUA A 124

La compagnia Loreto-Chicote, que
recorre el cartell a diari, estrenarà demà,
dijous, a la tarda, la fantasia co-

prosa, de N^o Emili G. del Castillo, música del maestro Alonso, "Barcelona se divierte..."

L'obra serà presentada amb tot luxe.
Festuari de Peris Germans, i decorat
nou de Castells i Fernández, Bulbena
i Gibral i Morales.

Per descomptat que l'accid. de la
f. quasi gira amb la base de la gerla!
L'actor Pradi i el graciosissim primer
actor Enric Guals.

1. The first of these is the fact that the

La sotragada fou de les més violentes que s'han sentit a Barcelona. Moments abans de la sotragada se sentí un soroll com a molta indre de la ciutat, al qual seguí immediatament una forta trepidació que féu trontollar portes i mobles, sacsejant els llocs amb tal violència, que foren moltes les persones que es despertaren amb esverament.

EL TERRATREMOL D'AHIR AL MATI

LA SOTRAGADA FOU DE LES MÉS VIOLENTES QUE S'HAN SENTIT A BARCELONA

La sotragada fou de les més violentes que s'han sentit a Barcelona. Moments abans de la sotragada se sentí un soroll com a molta indre de la ciutat, al qual seguí immediatament una forta trepidació que féu trontollar portes i mobles, sacsejant els llocs amb tal violència, que foren moltes les persones que es despertaren amb esverament.

LES OBSERVACIONS OFICIALS

Segons dades que ens han estat facilitades per la Reial Acadèmia de Ciències, els aparells de l'Observatori Fabra han començat de registrar el moviment sísmic a les 5 h. 31 m. 56 segons, i segons telefonema rebut al mateix Observatori del Ebre, els aparells d'aquell Observatori l'han registrat a les 5 h. 31 m. 46 s. Segons el sisemograma de l'Observatori Fabra resulta una distància epicentral tècnica una mica inferior a 300 quilòmetres, essent difícil precisar la per tractar-se d'una llarga línia de commoció.

ELS POMELLS DE JOVENTUT

GRAN FESTA A SANT CELONI DE BENEDICCIO DE LA BANDERA

Se celebrà a Sant Celoni una gran festa, amb motiu de la benedició de la bandera dels Pomells d'aquella vila.

A FORA DE BARCELONA

Rebem telegrama del nostre corresponent de Balaguer, assabentant-nos que en aquella ciutat el terratremol s'ha notat a les 5.30 del matí, molt intensament.

De Sitges també ens diuen que la sotragada, que ha estat molt violenta, ha produït molt d'esglaí. A tot el Garraf el moviment s'ha sentit amb gran intensitat.

A Vilanova, a conseqüència del terratremol, ha augmentat el nivell de l'aigua als pous. Sembla que el fenomen ha tingut major violència a la província de Tarragona, on en alguns indrets ha fet trontollar fortament les cases.

Després de banda la recent trágica de l'Etna, en cosa de mig any s'han donat un nombre considerable de manifestacions sísmiques i d'anomalies climatològiques.

Veïns la següent estadística dels fenòmens d'aquesta zona observats des del novembre 1904 fins ara.

Continuació a les pàgines de

Les negociacions compromeses en el tractat de Pau conclut a Lausana

Lausana, 10.—El tractat de pau sobre les qüestions de Turquia, estipulat que les tropes aliades evacuin Constantinoble, Txanai i Gallipoli dintre dels mesos següents a la ratificació del tractat per l'Assemblea d'Angora.

La nova frontera entre Turquia i Bulgària comença a la desembocadura del Riosava i segueix el curs del Maritza fins arribar al punt d'unió de les fronteres de Turquia, Bulgària i Grècia.

La nova frontera de Siria ja està decidida per l'acord d'Angora i confirmada per la carta dirigida pel Govern francès a la delegació turca, però si aquesta qüestió no obtingués una solució definitiva dintre d'un terme de nou mesos, es sotmetrà el seu estudi i la seva resolució al Consell de la Societat de Nacions.

Mitjançant aquest tractat de pau, Turquia obté la sobirania d'Imbros i Tenedos, i Grècia, per la seva part, aconsegueix la de Lemnos, Samos, Mitilena i Chio, Samotràcia i Nicària, si bé amb la condició que es procedeixi a la desmilitarització de les illes veïnes a la costa asiàtica.

El tractat confirma plenament els drets d'Itàlia sobre el Dodecanès i aconsegueix el lliure pas dels estrets per les illes marítimes i aèries. Queda abolit el règim de capitulacions i es concedeix a les minories ètniques i religioses la protecció ja acordada a Polònia i a Txecoslovàquia.

Per últim, decideix que els estrangers que viatgin o residixin a Turquia estiguin sotmesos a les lleis nacionals turques.—Havas.

Lausana, 10.—Ara que s'ha arribat a Lausana a una solució, Imet-Païx tornaria probablement dintre d'uns quants dies a Angora, així que siguin resoltes algunes qüestions que no tenen gaire importància. El primer plenipotenciari d'emportarà un exemplar del tractat per a sotmetre'l al Govern d'Angora. No és probable que la pau se signi fins a finals del mes actual.

No s'espera tampoc que Lord Curzon vagi a Lausana per aquesta signatura, com primitivament es proposava de fer. Lord Curzon es troba, en efecte, preocupat per altres assumptes importants, tals com la situació a la Ruhr i les relacions amb França.—Radio.

La festa de Sant Cristòfol. Malgrat les circumstàncies anormals que travessa la nostra ciutat, la tradicional festa de Sant Cristòfol se celebra ahir a gairebé totes les esglésies de Barcelona, amb molt d'èxit.

Com tot els anys, a l'església del carrer de Regomir, l'animació fou extraordinària. Les misses resades han començat a dos quarts de vuit, i l'ofici, solemne a les deu, havent oficiat el vicari de Sant Just, mossèn Manuel Torner, essent cantada per la capella de la sudista parròquia, dirigida pel mestre mossèn Francesc Baldellí.

Tot seguit de celebrat l'ofici tingué lloc la benedició d'automòbils, essent els primers el del capità general, el del president de la Mancomunitat, el del de la Diputació i el del governador civil, havent donat la benedició el doctor Bruguera, i després l'esmentat vicari de Sant Just, mossèn Torner.

Difusa, al vespre, a la plaça de Regomir se celebrà una audició de sardanes que foren puntejades per una gran gentada.

En conjunt, la festa de Sant Cristòfol, d'enguany, malgrat les esmentades anormals circumstàncies, ha estat força animada.

Consideracions ha estat causa d'anar ajornant considerablement i tot el que les circumstàncies permetin els terminis per a la presentació de les declaracions corresponents, però reiterat per les Corts en la llei de juliol de 1922 el mandat de fer efectiva la incorporació a la celebració al text refet de 19 d'octubre de 1920, no permet ampliar de nou el termini darrerament establert per a la presentació voluntària de les declaracions d'ingressos professionals sense que la claredat dels textos exigeixi altra disposició reglamentària que la formació del model dels llibres que ara no és condició per a la presentació de les esmentades declaracions limitades a la manifestació del contribuent.—El saluto.

En vista d'aquesta contestació s'ha enrat un telegrama al ministre de Finances demanant pròrroga del termini establert per presentar les declaracions d'ingressos. S'ha rebut una resposta afirmativa. S'ha rebut, des d'ara, el col·legiat perdonar pel domicili del Col·legi (Provence, número 270) a per la Sala de Tòques de l'edifici, on se'ls facilitarà els impresos per fer les declaracions i s'ha donat instrucció sobre la manera d'omplir-les i enviar-les.

Com a contestació del telegrama que el Col·legi d'Advocats va transmetre al ministre de Finances, s'ha rebut a secretaria d'aquest ministeri:

"Enyor Degà del Col·legi d'Advocats de Barcelona.—Vai rebre el seu telegrama d'ahir. El constant desig per part administrativa de guardar a les professionals llibertat, gràcies per epígraf E. del art. 1.ª, tindrà primera contribució utilitat, la màxima i con-

Lausana, 10.—El tractat de pau sobre les qüestions de Turquia, estipulat que les tropes aliades evacuin Constantinoble, Txanai i Gallipoli dintre dels mesos següents a la ratificació del tractat per l'Assemblea d'Angora.

La nova frontera entre Turquia i Bulgària comença a la desembocadura del Riosava i segueix el curs del Maritza fins arribar al punt d'unió de les fronteres de Turquia, Bulgària i Grècia.

La nova frontera de Siria ja està decidida per l'acord d'Angora i confirmada per la carta dirigida pel Govern francès a la delegació turca, però si aquesta qüestió no obtingués una solució definitiva dintre d'un terme de nou mesos, es sotmetrà el seu estudi i la seva resolució al Consell de la Societat de Nacions.

Mitjançant aquest tractat de pau, Turquia obté la sobirania d'Imbros i Tenedos, i Grècia, per la seva part, aconsegueix la de Lemnos, Samos, Mitilena i Chio, Samotràcia i Nicària, si bé amb la condició que es procedeixi a la desmilitarització de les illes veïnes a la costa asiàtica.

El tractat confirma plenament els drets d'Itàlia sobre el Dodecanès i aconsegueix el lliure pas dels estrets per les illes marítimes i aèries. Queda abolit el règim de capitulacions i es concedeix a les minories ètniques i religioses la protecció ja acordada a Polònia i a Txecoslovàquia.

Per últim, decideix que els estrangers que viatgin o residixin a Turquia estiguin sotmesos a les lleis nacionals turques.—Havas.

Lausana, 10.—Ara que s'ha arribat a Lausana a una solució, Imet-Païx tornaria probablement dintre d'uns quants dies a Angora, així que siguin resoltes algunes qüestions que no tenen gaire importància. El primer plenipotenciari d'emportarà un exemplar del tractat per a sotmetre'l al Govern d'Angora. No és probable que la pau se signi fins a finals del mes actual.

No s'espera tampoc que Lord Curzon vagi a Lausana per aquesta signatura, com primitivament es proposava de fer. Lord Curzon es troba, en efecte, preocupat per altres assumptes importants, tals com la situació a la Ruhr i les relacions amb França.—Radio.

La festa de Sant Cristòfol. Malgrat les circumstàncies anormals que travessa la nostra ciutat, la tradicional festa de Sant Cristòfol se celebra ahir a gairebé totes les esglésies de Barcelona, amb molt d'èxit.

Com tot els anys, a l'església del carrer de Regomir, l'animació fou extraordinària. Les misses resades han començat a dos quarts de vuit, i l'ofici, solemne a les deu, havent oficiat el vicari de Sant Just, mossèn Manuel Torner, essent cantada per la capella de la sudista parròquia, dirigida pel mestre mossèn Francesc Baldellí.

Tot seguit de celebrat l'ofici tingué lloc la benedició d'automòbils, essent els primers el del capità general, el del president de la Mancomunitat, el del de la Diputació i el del governador civil, havent donat la benedició el doctor Bruguera, i després l'esmentat vicari de Sant Just, mossèn Torner.

M. Baldwin prepara una important declaració sobre les diferències franco-angleses

Sumers sobre noves amenaces d'Anglaterra : Les gestions del Vaticà prop de Belgica : La situació a les regions ocupades

Londres, 10.—Segons una nota de l'Agència Reuter, les declaracions que han de fer els senyors Baldwin i Lord Curzon sobre la qüestió de la Ruhr, no seran conegudes fins el pròxim dijous. Com que les dites declaracions tenen molta transcendència, llur redacció requereix molt de tacte.—Havas.

LA DECLARACIO DE MR. BALDWIN EXPOSANT LES RAONS DE L'ACTITUD DEL GOVERN BRITANIC.

Paris, 10.—El corresponent de "Le Petit Parisien" telegrafia: "La declaració de Mr. Baldwin, que es coneixerà dijous, serà bastant extensa. Passarà revista dels esdeveniments que han creat la situació actual, exposant les raons d'ordre general que han dictat al Govern britànic la seva actitud i exposarà definitivament la seva manera de veure sobre l'ocupació de la Ruhr, sobre la manera de determinar la capacitat de pagament d'Alemanya, sobre els deutes aliats, i, en suma, sobre la darrera oferta del Govern de Berlín.—Radio.

ULTRA LA DECLARACIO ANUNCIADA EL GOVERN BRITANIC PROPOSARÀ UN PROCEDIMENT PER ARRIBAR A UNA CONTESTA A ALEMANYA.

Londres, 10.—Es dona com a probable que en fer el Govern britànic la seva anunciada declaració dijous vinent dirigit també a tots els seus aliats una nota en la qual exposarà àmpliament les seves idees i proposarà un procediment per fixar el text d'un document que fos la base per a una contesta a Alemanya.—Havas.

UN COP FIXADA LA POLITICA D'ANGLETERRA EL GOVERN CONVOCARÀ UNA CONFERENCIA MUNDIAL.

Paris, 10.—El corresponent a Londres de l'"Echo de Paris" diu que un cop fixada la política d'Anglaterra el Govern britànic convocarà una conferència mundial, a la qual hi assistiràn els Estats Units, Itàlia, els països escandinavs i neutrals i fins i tot Alemanya. Aquesta conferència delà l'entrec de acabar la seva labor a un Comitè de pau.

També es diu que no es proposarà a França sotmetre el control financer i econòmic de la Ruhr a la Societat de les Nacions.—Radio.

ANGLETERRA NEGOCIARÀ AMB ALTRES NACIONS PER FER CEDIR FRANÇA?

Londres, 10.—Ha circulat el rumor, acollit però amb reserves, que Anglaterra intentaria negociar amb Bèlgica, Itàlia, els Estats Units i fins i tot amb alguns països escandinavs, amb l'esperança que França cedirà davant la demostració del seu aïllament davant del món.

El corresponent del "Daily Herald" a Roma telegrafia que per ara és completament inexacte que Itàlia es decantés més per Anglaterra que per França en la qüestió de les reparacions.

El corresponent del "Times" a Roma diu també que els periòdics britànics fan notar que la tendència britànica a suposar que Itàlia s'adhereix al punt de vista britànic és prematura.—Radio.

L'OPINIO ANGLESA.

Londres, 10.—L'opinió general creu que han de considerar-se acabades les converses franco-britàniques relatives a l'actuació de França a la Ruhr.—Havas.

ELS DARRERS ATEMPTATS L'ACCIO DEL VATICÀ PROP DE BELGICA.

Brusselles, 10.—L'auditor de la Nunciatura ha visitat el ministre d'Afers Estrangers senyor Jaspar, manifestant a aquest que el Papa comprèn perfectament les mesures de repressió que el Govern belga ha hagut d'adoptar amb motiu de l'atemptat recentment comès a Duisburg, però que actualment acaba de dirigir-se al Govern del Reich invitant-lo a condemnar els atemptats. Sa Santetat espera que les mesures de repressió es limitaran a garantir la seguretat de les tropes d'ocupació.

En la seva resposta, el senyor Jaspar fou ressaltar que el nombre dels atemptats últimament comesos és gran, ja que excedeixen de 125. Afegí que al Govern belga es limitaria a agafar les mesures que es creu indispensables per garantir la seguretat de les tropes i dels viatgers, en la fórmula més estricte de justícia i equitat.—Havas.

Brusselles, 10.—Els periòdics

la gran tempesta sobre el drid i Saragosa interromp les comunicacions

Després d'un gran temporal sobre el drid i Saragosa, les de les dues illes ja no poden comunicar-se amb Madrid. So amens en han arribat els telègrames que publiquem en aquest ocasió.

EL SENYOR SAGASTA PRESIDENT DE LA COMISSIO PARLAMENTARIA LAMENTARIA (Per telefonema)

10, a les 16.35. El cap del Govern ha dit que és probable que el senyor Bernat Sagasta presideixi la Comissió de responsabilitats del Congrés.

EL TERRATREMOL (Per telefonema)

10, a les 16.35. Diuen de Melilla que el terratremol ha tingut una duració de cinc segons causant gran alarma.

DECLARACIONS D'EN GARCIA PRIETO (Per telefonema)

10, a les 16.35. El marquès d'Albuera no ha posat a la signatura del Rei cap decret.

Ha dit que les Corts discutiran les autoritzacions per concertar tractats de comerç per sota la columna de l'arancel i que el Parlament seguirà obert per discutir el projecte d'Organització ferroviària i altres.

NOTES DE MELILLA (Per telefonema)

10, a les 16.35. Melilla.—Passant pel moll el tinent d'Intendència Josep Bimolans, a tirat un tret Joan A. Miralles, deixant mort. S'ignoren les causes.

VISITA (Per telefonema)

10, a les 17.25. El Rei ha rebut una comissió de cotons catalans que anaren a interressar-lo perquè es concedixin subvencions als cultivadors de cotons.

QUESTIONS SOCIALS (Per telefonema)

10, a les 17.25. Amb motiu de l'acomodament de senyoretas del negociat de correspondència, s'ha declarat en vaga el personal del Banc Espanyol de Crèdit. Els altres Bancs li han donat el boicot.

LA INCOMUNICACIO (Per telefonema)

A l'hora de tancar aquesta edició seguí interrompuda la comunicació telefònica amb Madrid.

Darrera hora

DE BARCELONA

DOS TRAMVIES TOFEN AL CARRER DE BALMES

Ahir, a un quart de dos del vespre toparen a l'encreuament del carrer de Balma amb la Ronda de la Universitat, un comboi descendent dels Ferrocarrils de Catalunya, amb un tramvia de la línia de Circumvalació (número 29). A conseqüència d'aquest accident resultaren ferits Germà Tahonier, de vint-i-sis anys, que viu al carrer de Sans, 275, i Marian Gutiérrez Giner, de trenta vuit, habitant al carrer de Salvat, 7, quart, conductor i cobrador respectivament del tramvia número 29.

Al conductor li fou practicada la primera cura a una farmàcia de la Ronda de la Universitat, però vist el seu estat greu, va ésser traslladat a l'Hospital Clínic, ingressant en la sala del doctor Morales, on el visità el doctor Mas Oliver, apreciant-li la fractura de la base del crani i ferides en diverses parts del cos, de pronòstic greu, esperant-se, no obstant, que passi la nit.

El cobrador Marian Gutiérrez va ésser curat al dispensari del carrer de Sepúlveda d'una forta contusió i macedura general, havent sofert commoció cerebral. Després ha estat traslladat al seu domicili.

Ha quedat completament destruïda la plataforma anterior del tramvia i demés la via dels Ferrocarrils de Catalunya va quedar interrompuda l'any estada, havent estat desmuntada per reemplaçar de la dita Companyia dels Ferrocarrils.

EL PROVEIMENT DE PEIX

Des de les dotze de la nit fins l'hora de tancar aquesta edició ha entrat al mercat central del peix, situat al carrer de Sitja, darrera el Parc, tres camions carregats de peix, l'un amb 42 caixes, l'altre amb 80 i el tercer amb 48.

Els camions, conduïts i protegits per soldats, havien arregat el peix de tres vaixells tributs a la nostra port.

Sabó "LA DCA"

QUALITAT SUPERIOR

Fabricant: J. ALONSO, BARCELONA

ESPLUGA DE FRANCOLI

Notes diverses

Es veuen ja completament segats els nostres camps, essent molt important l'collita de cereals, principalment d'ordi i de blat.

Va augmentant de cada dia més la retolació escrita amb la nostra llengua, a les façanes de les cases de nostra vila.

Ha estat demandada la mà de la gent senyoreta Rosa Tarrats, pel jove industrial En Ricard Farré cases de la nostra vila.

Molt prompte es començarà la construcció del nou pont, entre els pobles de Vilaverd i La Riba, que recollirà les aigües del nostre riu Francolí.

El valor total de construcció i indemnització passarà de vint-i-dos milions de pessetes.

El Camp de Tarragona tindrà disponibles més de quaranta mil milions de metres cúbics d'aigua per poder regar les hortes.

Es troba en franca convalescència, després de la malaltia que ha sofert, el jove En Josep Civit i Alsà.

Ha tornat de la capital d'Espanya, on ha obtingut en brillant exercici el títol de Doctor en Medicina, el metge d'aquesta, doctor Perfecte Gascon.

Ja comencen a transitar els autos del nostre Balneari, veient-se cada dia més animats.

Pel jove barceloní En Francesc Guesch a estat demandada la mà de la senyoreta Joanaquina Amigó.

Es veurà obligada a plegar l'exploració de les mines de banya, que la Companyia Albinyana i Argemí té a càrrec seu, si en breu temps no acaba la vaga dels transports, puix hi ha moltes milers de tones acumulades a l'estació de ferrocarrils d'aquesta.

Tenim un temps bastant fresc i apropiat del temps que som.

RUBI

La festa major: Tartana tirada

La festa major d'enguany, si bé s'ha notat no haver-hi aquell bullit d'alguns anys, tal vegada degut a la manca de treball i les contrarietats que s'arreu es passen, no per això ha deixat d'esser molt lluita i ben concorreguda. Totes les societats han fet un bon programa, mes tal vegada, de tots els nombres el que més s'ha tingut ha estat el concurs de postals de la mariposa, celebrat en la Jovenut Nacional.

Una de les bits d'aquesta festa, part de la dependència del restaurant "Les Postes", conduït per una taronja del senyor Ribas, vingueren cap a Rubí i en ésser a mig camí van donar atracs, tirant-los bastants grets que sortint, no van fer blanc a les persones, ja que si bé és cert que una dona va rebre una rasca al braç per haver-la tocat una de les bales, les tan lleugerament que a penes va sentir-se ferida. Un dels braços del vehicle fou roct per dos trets. La guàrdia civil destinada aquí a Rubí, avui ha fet tres detencions, dient-se per la publicació que dos dels detinguts han confessat ésser autors del dit atropell.

Ha quedat nomenada la nova Junta de Vocals Associats per a l'any vinent, essent elegits els senyors següents:

Pere Gaju, Josep Peric, Jaume Ramoneda, Julià Solanes, Josep Aguilera, Francesc Molins, Josep Grau, Josep Martret, Jaume Codol, Enric Rosés, Miquel Rosés i Joan Oller.

Per a l'abastiment de la vila han estat venuts a la plaça mercat durant el mes de juny: 638 lous, 14 cabrits, 34 ovelles, 9 vedelles, 31 porcs, 3.500 colles de peix, 2.352 llires de llet, 1.018 gallines, 6 gaus, 51 ànecs i 158 conills, cobrant-se d'arbitres sobre els dits queviures 6.367'23 pessetes. Comparada aquesta receptació amb la

d'igual mes de l'any 1922 acusa un augment de 1.073'40 pessetes.

L'Ajuntament ha publicat el balanç de entrades dels tres mesos darrer, o sigui abril, maig i juny, amb un sobrant disponible de 40.564 pessetes.

Degut a l'augment de la població i com sigui que el districte segon electoral compta bastants més de 100 votants, ha estat dividit aquest en dues seccions, pel que en el pròxim eleccions tindrà Rubí quatre col·legis electorals en lloc de tres, com fins ara.

Durant el passat mes de juny han estat inscrita en el Registre Civil de la vila nou matrimoni, dos matrimonis i sis defuncions.

GIRONA

Per a la indústria surotopera

El president de la Federació Patronal de La Bisbal, senyor Narcís Nadal i Puig, ha adreçat al Govern, en nom de la Federació, una instància sollicitant: Primer, que amb l'objecte de neutralitzar els quantitats i cada dia més exorbitants impostos que assenyalen les nacions estrangeres a la importació de les nostres manufactures de suro, que s'imposi una total urgència un dret d'exportació al suro en panna que no baixi de 15 pessetes o els 100 quilos; segon, per tal de facilitar la fabricació dels suros ordinari, que se suprimeixi el dret fiscal de 5 pessetes o la tona que paguen els desperdici en ésser exportats d'Espanya; tercer, que es fomentin les relacions econòmiques amb Portugal a fi de concertar, a la major brevetat possible, amb Espanya, una lliga duanera que permeti imposar la llet als altres països que no poden prescindir dels nostres suros, que representen la millor qualitat i el 80 per cent de la producció mundial.

L'Ajuntament de La Bisbal ha dirigit un telegrama al ministre d'Hisenda pregant-li que atengui les peticions de la Federació Patronal, havent contestat el ministre que les examinarà amb especial cura i amb el sincer desig de complaure els esmentats organismes.

Ha començat de publicar-se a Cadagües un periòdic titulat Sol i vent.

VENDRELL

Darrera una curta malaltia, ha mort el senyor Lluís Maria de Niu i Mañé, qui durant trenta set anys ha exercit el càrrec de secretari del Jutjat de primera instància d'aquest parró.

El senyor de Niu, en la seva joventut s'havia dedicat a la literatura, col·laborant en el Dia de Barcelona, del qual era director el seu parent en Mañé i Flaquer, deixant publicats alguns treballs, entre altres, una "Reseña històrica Agrícola-Comercial i sobre usos, costums i tradicions de la vila de Vendrell", que obtingué el premi de l'Ajuntament d'aquesta vila en el Vertament científic-literari celebrat el 27 de juliol de 1887, que presidí l'Angel Guimerà.

El senyor de Niu, de caràcter bonadós, franc i tolerant, havia conquistat la simpatia dels vendrellencs, go que fou palestat en l'acte d'esser acompanyat a la seva darrera estada.

Degut a la mort del senyor de Niu, s'ha encarregat interinament de la secretaria del Jutjat del parró el senyor Josep i Bassa, secretari del Tribunal municipal, i de la secretaria d'aquest el suplent senyor Pere Plana Mañé.

Recurrent la demarcació el sereno de Pobla de Montornès, en Bonaventura Borràs, ha trobat un subjecte que forçava un reixa de la fàbrica de teixits que En Llorenç Recasens posseeix prop de l'estació del dit poble.

En cridar-li l'alto, el subjecte emprès la cursa seguit pel sereno, qui l'ha perdut de vista. Fet un escorcoll per aquell lloc, ha estat trobat un matxo solt amb la manta al coll, el qual animal ha estat reconegut com diu veí d'aquesta vila.

A darrera hora es diu que s'ha presentat a recollir el matxo un individu qui ha estat detingut.

Hom diu que es preparen grans festes per a la pròxima festa major de Santa Anna, no podent-se avançar res per haver presenciat la Comissió organitzadora del concurs de la premsa local i de fora.

NOVA

Pro monument i escoles Rafael Casanova

S'ha publicat el següent manifest:

En el concepte de patriòtiques veus que s'han aixecat arreu de Catalunya per proclamar símbol de la seva fortitud l'heroi cònsul en cap de Barcelona en els angustiosos moments de la pèrdua de les llibertats catalanes, es vol ajuntar la vila de Nova, on nasqué En Rafael Casanova, recent també perdonable tribut al seu record.

Es per això que, a iniciativa de patriòtics mozaneros, es constitueix una Comissió integrada pels sotsajuntats, la qual ha considerat que de cap millor manera no es pot perpetuar el nom del benemèrit català que fent que al seu altoparlant aprengui la mainada les lliçons del viure amb saber, honradesa i altíssim per tal d'aplicar a les concepcions adquirides al treball honest i, sentint joia de posseir-los, sigui propagats perquè serveixin a tot altre ésser humà.

Així la Comissió sota'gnada ha acordat l'erecció, en la vila de Nova, d'un edifici que serà Escola del Poble i portarà el venerat nom de Rafael Casanova.

Aquest monument, formal on s'emmotllen les consciències dels homes de demà, caldrà aixecarlo amb la cooperació dels catalans tots; que no fora obra bona, si a la seva realització no contribuïssin els fills de la generosa terra que estimem com el d'un germà gran el record d'aquell home-simbol, les virtuts cíviques del qual suraren sempre per damunt la futura Escola per ennobrir les consciències dels mozaneros.

Contribuiu-hi, doncs, catalans, cadascun en la mesura de les seves forces. Que l'Escola Rafael Casanova, aixecada a la petita vila de Nova, sigui com el seu tribut per als homes. L'Escola-Simbol de la Catalunya nova.

Barcelona, 20 de 1923.

Per l'Ajuntament de Nova, Narcís Alibés, alcalde; per les entitats mozaneres, Francesc Vilas; per l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana, Joan Rius i Portet; pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, Antoni Argelaguet; per la Unió Catalanista, Pere Manen i Arús; per la Lliga Regionalista, Joan Garriga i Masot; per Acció Catalana, Joan Droper; per Federació Democràtica Nacionalista, Manuel Poyós.

SANT CUGAT DEL VALLES

El passat dia de Sant Pere, Patró d'aquesta vila, el Sindicat Agrícola va celebrar la seva festa anual. Al matí, a l'església parroquial, tingué lloc un solemne ofici, essent celebrant el senyor rector. Es va cantar la missa d'En Rivera, acompanyada per la notable orquestra suresada. Després, als jardins del Parc Municipal, i seguint el tipic costum, es dansà l'antic "Ball del Ram" de Sant Cugat, per nombroses parelles de joves i vells, veient-s'hi també alguns regidors, que donaren més relleu a la festa.

A la tarda i nit hi hagué ball rodó a la Sala de Festes, amenitzat per la mateixa orquestra.

El nostre "Orfeó Sant Medi" està preparant-se per donar un notable concert a l'Ajuntament, en la propera Festa Major de setembre.

OLOT

Incendi :: Altres notícies

A quaris de nou del matí del diumenge va colar-se foc a la casa coneguda per "Royo".

El foc va començar en uns munts de feno que hi havia a l'era, propagant-se ràpidament a l'edifici i poc després a una pallera.

Gràcies als esforços dels veïns van poder salvar-se alguns criatures que se havien quedat a la casa, ja que en oobrir el sinistre tots els altres es trobaven fora. Se salvaren també bona part d'existències de grans i gairebé el mobiliari.

Després, amb l'ajut dels bombers s'aconsegüí localitzar el foc deixant-lo ben apagat després de quatre hores de continuats treballs.

Les pèrdues són de força consideració, amb la circumstància que ni edifici ni existències estaven assegurats.

En els darrers quinze dies el moviment demogràfic ha estat de sis morts, onze naixements i tres matrimonis.

Han celebrat la seva festa anual els obrers i patrons dels tallers "Les Arts Religioses" i els veïns del barri de Sant Cristòfol.

Estigueren ambdues forces animades i concorregudes.

El mercat del diumenge estigué força animat.

GIRONA

Les conferències d'En Rovira i Virgili :: L'adquisició i municipalització de les aigües potables :: Altres notícies

Hi ha gran expectació per sentir la paraula d'En Rovira i Virgili, el qual el dia 19 d'aquest mes donarà una conferència a l'Ateneu de Girona sobre "Les causes de la decadència històrica de Catalunya", i l'endemà, divendres, farà una dissertació política al Teatre Principal, organitzada pels elements d'Acció Catalana.

Divendres vinent, dia 13, el cap de la majoria nacionalista de l'Ajuntament d'aquesta ciutat, doctor Coll i Turbau, donarà una conferència al teatre Principal sobre el problema de l'adquisició i municipalització de les aigües potables.

Ha passat novament a insforma del Consell d'Estat el projecte de desviament de la riera Aubí, a Palamós.

Ha estat nomenat "delegado regio de primera enseñanza" d'aquesta "provincia" el senyor Albert Belari.

Els asilats de la Casa de Misericòrdia d'aquesta ciutat organitzen una vetllada en obsequi del bisbe doctor Llompart.

Ha mort a La Bisbal el veterà federal senyor Josep Vilar (Noi Ros), que l'any 1869 va defensar amb les armes a la mà els ideals republicans federalistes.

La "Jefatura" d'aquest districte forestal està instruint expedient per catalogar, en concepte d'utilitat pública i com a propietat de l'Estat, la muntanya denominada "Comunals de Palafrugell", havent concedit un termini de 30 dies per tal de presentar reclamacions.

MATARO

Rentaders públics.-Constitució d'una Múnia de Letrines.-Regidor absent.-Pro Escoles Catalanes

L'Ajuntament ha acordat obrir una enquesta pública durant vint dies entre les famílies a les quals pugui interessar la construcció de rentadors públics, sigui per manca d'aquesta a domicili o bé per manca d'aigua; segons el resultat de

la informació es farà el pressupost convenient.

S'ha constituït, essent degudament inscrita en el Registre, una associació d'agricultors sota el nom de Múnia de Letrines, amb l'objecte de procurar-se aquest adob directament.

Al cambril del Santíssim Sagrament de la Parroquia de Santa Maria se celebrà el casament de les germanes Emilia i Mercè Clavell Planas amb els distingits joves industrials Nicolau Guanyabens Bonamusa i Joan Aranyó i Redon, aquest, germà de l'alcalde de la nostra ciutat. Benel ja unió el reverend Ramon Fornells. El reverend doctor Castellà celebrà missa de casament adreçant als nuvis eloqüent plàcia.

Als 66 anys d'edat morí dimarts passat En Jaume Nonell i Lleonor, conegut i apreciat agricultor, que formà sempre en les files dels partits esquerrans, essent devotíssim dels ideals federalistes. Fou regidor dues vegades i en la darrera fou tinent d'alcalde.

El regidor nacionalista En Jaume Vinyals, absoït lliurement del procés que se li seguia a instància de N'Emili Consol, és objecte de moltes felicitacions. A l'acte de judici no hi comparegué la part acusadora.

Ens assabenten que va tenir lloc la primera reunió de la Comissió recentment nomenada per establir a la nostra ciutat unes Escoles Catalanes. La dita reunió versà sobre la redacció dels Estatuts pels quals ha de regir-se el Patronat que està constituint-se. Una vegada aprovats pel Govern civil els estatuts se celebrà una assemblea general de protectors per al nomenament de la Junta que ha de cuidar de la regència de les Escoles.

BLANES

Semanari.-Jocs Florals.-Nova carretera

Ens ha sorprès agradament l'aparició setmanal del periòdic de Jovenut "Recull", que fins ara sortia cada quinze dies.

El mateix periòdic ha organitzat uns importants Jocs Florals de Jovenut, que s'anunciaran dintre de poc.

Formen el jurat qualificador els senyors Joaquim Ruyra, Josep Roig Raventós, Pasqual Borda, Pere Fabrè, Joan Valenti i Joan Alenany.

S'estan activant les obres de la carretera de Blanes al riu Tordera, pagada per la Mancomunitat.

SANTA COLOMA DE GR.

MANET

Monument al batlle En Llorenç Serra Badosa

El passat diumenge es celebrà amb una gran animació la inauguració de la font monumental i el descobriment de la llosa que havien de perpetuar el nom d'En Llorenç Serra Badosa, que durant molts anys fou batlle de la població.

En processó anaren als llocs indicats figurant en primer terme la Comissió formada per En Francesc Grau, En Josep Batlle i N'Euclad Pla. En segon terme En Manuel Mijunco i N'Euclad Pla. En segon terme seguien altres presidències integrades pels fills i demés familiars del gran alcalde; els diputats senyors Isamat i De Riba, els ex diputats senyors Trias de Bes i Puigpí, el tinent d'alcalde de Barcelona senyor Plaia; l'Ajuntament amb l'alcalde de senyor Isern i els regidors senyors Gali, Pla, Serra Niquel, i Joan i Guinart, representants de Badalona, Sant Adrià, Montcada, Cardedeu i d'altres pobles. El secretari senyor Mijunco-

lle descobrí la llosa després d'haver llegit l'acord consistorial que dona el nom de Passell d'En Llorenç Serra Badosa, tributant la concurrència una salva d'aplaudiments. Després aquesta, les autoritats i representants anaren al mig de la gran plaça de la Vila, on s'hi aixeca la font monumental, obra del notable escultor En Josep Martínez Girona. El Cos del Bombsent havia disposat una magnífica garba de flors al peu de tan bella obra. Fet el ceremonial litúrgic pel Rvt. Mossèn Segú, el reverend Mossèn Rosell i escolania, es feu la benedicció. El senyor Isamat en nom de la Comissió lliurà el monument a l'alcalde en un sentit parlament, contestant-li l'alcalde també emocionat i agraït l'ofrena prometé conservar-lo perquè sien de bona memòria per als presents i per als que vindran.

El diputat En Josep M. Trias de Bes feu un bell parlament enaltint una vegada més la personalitat d'En Serra. Tots foren molt aplaudits.

Les autoritats, representants i la família Serra foren obsequiats amb pastes i xampany a la sala-teatre de la Lliga Nacionalista i arribada l'ocasió de ter. Enumerà una per una les portes per a donar entrada al públic, omplint-se la espaiosa sala de gom a gom. El primer parlament el feu En Joan Salvatella Parellada, president de la Lliga de Defensa de l'Arbre frutíer. Enumerà una per una les innombrables obres que ell portà a terme i que en premi de les quals se li ha fet homenatge amb el monument acabat d'inaugurar, sent entremore les darreres paraules que pronuncià en el seu lli de mort a tots els seus amics, regidors i familiars co es: encomanant-los que seguisin la seva obra i que perdurava a tots quants l'ofegueren. (Era tan l'emoió que produïren aquests l'altres mots que molts ploraven.)

Va llegir entusiastes adhesions dels presidents de la Mancomunitat i Diputació, ex diputat senyor Lligé, tinent d'alcalde de Barcelona senyor Tusell i una altra del cap de la guàrdia urbana senyor Ribé.

Els senyors Fusellat i Queralt el primer de Cardedeu i el segon de Badalona, feren també bels parlaments congratulant-se de l'acte, essent força aplaudits.

Els diputats senyors De Riba i Isamat, feren grans elogis d'En Serra, sent entremore el primer llur activitat i el segon les seves qualitats de governant (Grans aplaudiments.)

En Bonaventura M. Plaia, en nom de l'alcalde de Barcelona fa altre parlament, i entre els molts paràgrafs digué que mentre els governants de Madrid s'enfonsen, el poble de Santa Coloma honora a un dels seus fills predilectes, i sent veure com En Serra sabia complir aquelles virtuts de prudència, justícia, fortalesa i templança. (Forts aplaudiments.)

En Josep M. Trias de Bes es ovaionat, durant els aplaudiments llarga estona. Digué, entre els molts paràgrafs, que estava emocionat i que a pesar d'haver-li estat robada l'acta de diputat del districte, ell espera triomfar en la lluita propera i que treballarà sense descans perquè vol seguir l'exemple d'En Serra que tot ho sacrificà pel seu poble, i així ell ho farà també pel districte.

Es repetí l'ovació, que durà llarga estona.

L'alcalde, senyor Isern, donà l'acte amb breus mots, i després guità la gent acur a la plaça de la Vila, on s'hi celebrà una sardana de sardanes.

SARADELL

De la festa major :: Diada de Sant Cristòfol

En la pròxima festa major, seguint el costum d'altres anys, l'empresa del Catalunya Parà bastirà en aqueix lloc un immens envellat, el qual serà el principal de la festa major, on se celebrerà el Ball de Beneficència.

L'ornat general dels carrers i places s'ha encarregat a la Casa Rocarriol, de Barcelona, i l'enluminat a la casa d'aquesta ciutat "Sallars i Ventura".

Dimarts els elements molt toristes de Sabadell festejaren el seu patró Sant Cristòfol amb una sèrie d'actes, oferint-li un ofici i fent la solemnitat religiosa de la benedicció d'autos mòbils, side-cars i motocicletes, essent de remarcar la importància que tingué la run d'automòbils que voltà la Rambla al migdia, que fou molt concorreguda, com cap any ho havia estat tant en la nostra ciutat.

ARENYS DE MAR

La festa major

La festa major transcórrer animadíssima.

Els actes i espectacles se veuen molt concorreguts.

Gran nombre d'atraccions congestionen l'ampla Ribera, fent fa felicitat de xics i grans.

Parlats de futbol, ballades de sardanes, balls de societat, funcions teatrals de gala, fons oficials, atapeixen el programa de festes, sent impossible que hom el pugui seguir tal com marcan.

El jove patgeja les sardanes premiades en el concurs celebrat diumenge a la tarda, del qual concursa ja parlarem a la secció corresponent.

Abans d'ahir se celebrà la solemne processó en honor de Sant Zenon.

El penó principal fou confiat al distingit arquitecte i conveï nostre En Salvador Puiggrós, nomenat recentment president honorari de l'entitat Unió Esportiva Arenys, pel vigorós impuls per ell donat a la tasca d'aquesta entitat.

El nombrós seguici que acompanyà el senyor Puiggrós palesà les simpaties amb què compta a la nostra vila.

Hi veïrem: L'Unió Esportiva, en pes; la Jovenut Nacionalista, el Centre Regionalista i moltes d'altres representacions i particulars, entre els quals anotarem, ultra els cordistes, els excel·lentíssims senyors comte de la Vall de Canet i marquès de Montsolís, en representació, respectivament, dels excel·lentíssims senyors president de la Diputació de Barcelona i baró de Güell; els senyors Miquel, Gusi, Cucurull, Cabutí, Trilla, Draper, Martí, Calarín, el president de la Unió Esportiva de Sans, senyor Roig i Chóvar, i molts d'altres que farien interminable aquesta llista.

Per avui estan anunciats gran balls de societat, una actuació exhibició de ballets catalans a l'envellat del Casino, i un gran partit de futbol entre el primer de la Unió i el Pompeia, de Barcelona, disputant-se una magnífica copa.

a examinar el que podia passar darrera aquelles dobles portes tancades.

A aquella hora cap personalitat dels Estats Units excedia Gunther en importància. Cosa extraordinària; era unànimement respectat per un públic que no sol estalviava la seva antipatia i la seva crítica als magnats que han fet fortuna amb massa rapidesa. Com que ell no apareixia en públic sinó rares vegades no concedia entrevistes i es voltava d'un petit nombre d'intims triats amb rigor, al seu entorn s'havia creat una atmosfera de misteri i de llegenda.

El públic exagerava i magnificava encara aquest poder ocult.

La força indiscutible d'aquest home residia en el fet que calia forçosament acudir a ell per restablir l'equilibri en les situacions compromeses. Els grans manejadors de diner tenen necessitat d'un d'aquests arbitres capaçs d'inspirar una general confiança a redós del qual s'agrupen en les hores de perill comú. A la vetlla del catàclisme, el país enfollit no vacilla a confiar tots els seus recursos a aquell mestre de la finança que es dreça en el moment psicològic per contenir el pànic, dictant ordres irrevocables.

—Què passa, doncs —va dir-se Slade.—I quines condicions esperaran imposar-me? Ah! si jo podia escoltar el que diuen darrera aquestes portes!

A aquest minut precisa com per sortida a

era nadiu d'Ohio i estava avesat a combatre des de l'infantesa. Conservador ferotge per tradició i per gust, considerava la seva professió com un sacerdot. Ell es considerava pobre: no "valia" sinó tres milions de dòlars. Rupert Steele, cap de l'agència jurídica Steele, Forstrey i Benton, era el tipus del meridional brillant que ve a provar fortuna a Nova York com el gasó anava a cercar-la a París. Es plorava d'haver creat una professió nova, la de l'advocat financer. Per ell tot el virtuosisme consistia a donar una forma legal a les més agorrades combinacions.

Lliev de Fontaine i de Marx, tots aquests magnats aventurers havien començat sense altres patrons que el vestit que duïen sobre la pell. Lluers colossals fortunes, que, sumades, feien la suma de dos mil milions de dòlars, havien estat fetes en una vintena d'anys—sentim digna de retenir l'atenció dels economistes futurs.

A la vista de Slade, la conversa cessa vint part magia i cadascú, a la seva manera, examina l'arribat de nou. Forstheim, que tenia vells complexos a arranjat, li dedicava una mirada de magnífica satisfacció. Steele en canvi l'acollí amb un moviment de cordial curiositat.

Slade, en descobrir els mòbils dels seus adversaris, es sentí tranquil. Distínguia perfectament llurs rivalitats, llurs conflictes més o menys amagats, la fragilitat mateixa de llurs aliances momentànies.

S'han arruïnats únicament perquè senen por

—La Unió Minera és la clau de tot l'afar, va pensar tot just en regonxer Haggerty i Forscheim.

Hi havia allí Fontaine, el més fort propietari d'immobles de la ciutat, d'origen francès, un ff aristocràtic; al seu costat, Haggerty, tipu d'emigrant irlandès, la fortuna del qual havia nascut d'una especulació ensopegada sobre les mines d'argent; Leo Marx, de color groguí, parlador melós, representant l'aristocràcia israelita de les grans banques de Nova York; Forscheim, d'una feixuguesa teutònica, creador de la gregentina Unió Minera. El jutge Barton, un dels principals representants de la indústria del petroli, era el veritable tipu del l'anyu sever, implacable en les coses petites com en les grans, no coneixien en la vida altra passió sinó la d'adquirir; Kraus, alemany d'importació recent, havia seguit apart, en un recó de l'estada. A totes les preguntes responia amb una lleu inclinació de cap i no cessava d'espiar els altres amb el seu esguard recelós, lluint per sobre les ulleres que cada moment li lliscaven nas avall. Possedeia una fortuna estimada en tres cents milions de dòlars, adquirida en la fangada d'un terreny tan gran com Bèlgica. Mao Bane una de les darreres figures posades en relleu pel descobriment, produït de la indústria de l'acer, era un homeí sapat i agitat, dur i tenaç, però perpetuament somrient, que semblava admirat del seu propi èxit. Marcus Stone, president del Grèd Nacional, la banca més forta del país.

seu desig, la porta del despatx dels secretaris s'obrí bruscamment. Un homeí rodanó, d'una cinquantena anys, s'avançà amb pas apressat, duent un troc de paper als dits. Veïem Gunther capficat amb el joc, esperà amb deferència que alcés el cap per barbotar:

—Mr. Gunther, aquí teniu el lliat extrem de les nostres concessions.

Gunther prengué el troc de paper que li oferia, hi llançà un cop d'ull i el retornà es seguida.

—No n'hi ha prou,—va dir en un to sec que no admetia replics.

I va reprendre el seu joc.

A l'emissari visiblement desconcertat, recollí vers el despatx i, en obrir la porta, deixà sentir els remors d'una discussió violenta.

—Ja et tindrà,—va dir-se Slade, que en l'homeí rodanó havia reconegut Harry Gilbert, de la llosa Gilbert, Drake i Baermann, autèntics llançadors de negocis minaires de Mèxic, la falda dels quals era descomulgada, feia vint-i-quatre hores. Ja ho veig, van a desposseir Gilbert dels seus drets sobre el territori d'Onabana— però, a profit de quí? De la Unió Minera, diant?

Cinc minuts més tard, va ésser en la porta de la biblioteca la que s'obrí tot d'una. Un home de cabell grisenc, alt, i de posat militar, veritable tipu de President del Consell d'Administració, avançà lentament, els ulls humits. També duia un troc de paper (recollí a la sala de la vila de la

257

Fulletó de LA PUBLICITAT

—Com aneu, Mr. Gunther, va dir Slade, l'esguard del qual s'havia fixat immediatament en la porta, molt oberta, conduint a la biblioteca d'on s'escapaven murmurs.

Gunther insinuà un gest de sorpresa, traguda el seu rellotge i remarcà, sense bellugar-se al seu seient:

—Arribeu avançat, Mr. Slade.

—Tinc el costum de reconèixer el camp abans de lluitar batalla. — respongué Slade, que, defet, havia volgut produir el seu efecte.

—Seieu.

Gunther va fer un sanyal al seu secretari que es precipità per donar cigarres i llumines.

—Estic obligat a fer-vos caperar, Mr. Slade! Aquesta senyors celebren consell en aquest moment.

Slade desvià el seu esguard de la biblioteca a la porta tancada pel secretari.

—Quantes conferències tenen lloc a casa vostra a hores d'ara?

Gunther està una carta l'examinà atentament i li deixà sobre la taula. Aquesta era la seva manera de respondre una pregunta que jutjava indiscreta. Slade no s'atrengué pas d'aquest rebuïf. Ell que sentia a versió per tots els homes, havia concebut poca singular excepció, una admiració profunda per Gunther. Era l'únic demòcrata que desllojava produir una impressió favorable.

Va imitar, doncs, el mateix sistema d'admiració.